

On dörd-on beş yaşım ancaq olardı. Həmin illərdə bizim bir atımız vardı. Adını Şimşək çağırırdıq. Açıq qırmızı rəngli bu atla kənddə heç bir at döşləşə bilmirdi. Yolla dördəmə ötüb keçəndə kimse Şimşəyin boy-buxununa, hətta rənginə belə baxmağa macal tapmazdı. Çünki həmin anda havaya qalxan toz-duman Şimşəyin arxasınca boz bir pərdə çəkərdi. . .

Bayramlarda, şənliklərdə hərə öz atını minib Xəlilli irəməyə cıdırı çıxardı. Atların hər biri enişdə-yoxuşda iç olardı... Birinci yeri tutacaq atın adı

-Bu daycaq anasından da ötkəm olacaq. Amma sizin yeriniz dağlıqdır, indidən dırnağını-başını gözəndən qoyma. Qoy pərmudə böyüsün. Tez-tələsik belinə yəhər vurma, yəhər belini basar, sonra gözünün odu qırılar! . .

Sürücü maşını çəpərimizin ayağındakı çökəkliyə verib saxladı. Mən durduğum yerden tərənəmirdim. Sanki ayağımdan daş asılmışdı. Kənardan-kənara dayçamıza baxdıqca qəhərlənirdim. Qəhərlənirdim ki, bir daha onun üzünü görməyəcəm. Deyəsən, atam özü də bunu hiss etmişdi. Bəlkə

sahibinin üzünə ağ olurdu. Başını aşağı salıb, arxasını atama çevirərək dayanmadan qoşa tərək atırdı. Şimşək dartına-dartına axır ki, hörüyünü qırdı və götürüldü balası aparılan istiqamətə. . .

Atam daha hövsələdən çıxıb yorunmuş halda əyləşdi çəpərin dibindəki sal daşın üstə. Bilirdi ki, başqa hansı at olursa-olsun, onunla gedib nə Şimşəyə çatacaq, nə də onu tapacaq. Dərin fikrə daldı və birdən başını qaldırıb mənə səslədi:

-A bala, cəld tərən, Murtuza de, qoy motoskletini xodlayıb gəlsin!

Dörd-beş dəqiqənin içində Murtuz qapıda hazır oldu. Atam Murtuzun tərkində əyləşdi, mənəse motoskletin löt-kəsində. O, erkியanə surətdə tez-tez Murtuzun üstə səslənirdi:

-Ayə, bir az əlli-ayaqlı ol! Görək bu çər dəymişə çatırıqmı! . .

Motosklet dərədən-təpədən qıvrılaraq keçən yolla şütüyürdü. Bir xeyli getmişdik ki, qabaqda dayçanı aparən maşın, ondan bir qədər geridə Şimşək göründü. Atın maşına çatmağına elə bir məsafə qalmamışdı. Atam indi rahat nəfəs almağa başladı. Daha arxayın düşmüşdü ki, nə fəndləşə Şimşəyi geri qaytara biləcəyik. . .

Birdən Şimşək möhkəm büdrədi və bədəni sürətlə gəlib başından aşdı. . . Yenidən ayağa qalxıb balasının arxasınca qaçmaq istədi. Ancaq ayağa qalxa bilmədi. Bədəni yay kimi gərildi. . . Başını dikəltməyə nə qədər can atdısa da, bacarmadı. Azacıq çabalayıb xub düşdü. Atam əvvəlcə çox sevindi:

-Şimşək bərk yorulub, indi asanca qaytaracağıq!

Bu sözləri deyib cəld motoskletdən düşərək, bizdən qabaq özünü Şimşəyə çatıran atamın rəngi birdən-birə ağardı. Vaysına-vaysına:"Atın bağı çatladı!"-deyib hüznü bir görkəm aldı. Son nəfəsə olan Şimşəyin gözündən yaş sel kimi axırdı. Birdən başımı qaldırdım ki, atamın da kirpiklərindən yaş süzülür. Mən də özümü saxlaya bilmədim...

Murtuz motoskleti ilə qurdalanırdı. Dayçanı aparən maşın isə artıq gözəndən itmişdi. . .

Hekayə

ŞİMŞƏK

isə əvvəlcədən bilinərdi. Buna görə də uşaqların Şimşəyi görməyə gözü yox idi. . . Onlar öz aralarında xısınlaşa-xısınlaşa ikinci yeri tutanı qalib sayardılar. . .

Şimşəyin qəşəng bir dayçası da vardı. Dayca elə bil ki, anasının burundan düşmüşdü. Yavaş-yavaş ağzını otələfə uzadırdı. Demək olardı ki, tam otuxmuşdu.

Bir gün qapımıza bir yük maşını gəldi. Sürücünün yanında orta yaşlı bir kişi də vardı... Söhbətlərindən məlum oldu ki, atam dayçanı həmin kişiye satır. Mən çox kefsizlədim. Amma nə edə bilərdim ki!? Bir kənarda dayanıb qəmgin-qəmgin onlara göz yetirirdim. Allaha yalvarırdım ki, kaş sövdələri baş tutmasın, qiymətdə razılışmasınlar. Təəssüf ki, mən arzuladığım kimi olmadı. Sövdələri baş tutdu. Haqq-hesabdan sonra atam üzünü alıcıya tutub dedi:



də dayçanı maşının banına qaldıranda elə buna görə heç mənə demədi ki, yaxın gəl, bala, bir kömək elə. . .

Maşın yenice tərənmişdi ki, Şimşək şahə qalxdı. Yerlə-göylə əlləşməyə başladı. Sanki bu boyda dünyaya sığışa bilmirdi. Gah kişnəyir, gah da ayağını yerə döyüb finxırırdı. Atam nə qədər əlləşsə də, atı sakitləşdirə bilmədi. Daha Şimşəyin gözünə nə yer görünürdü, nə də göy! O, hələ ilk dəfəydi ki,